

A Győri Ítéltábla dr.Csizmadia Attila ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr.... meghatalmazott által képviselt **I.r., dr....** jogtanácsos által képviselt **II.r. alperesek** ellen kártérítés megfizetése iránt a Szombathelyi Törvényszék előtt folyamatba tett perében Szombathelyen, 2018.április 24.napján 28.P.20.487/2017/22/III.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes 23.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint, a II.r. alperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az adóügyben eljáró hatóság felhívására az államnak megfizetni 28.000 (huszonnyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint néhai ... a felperes házastársa volt, aki 1988. február 2. napján elhunyt.

A felperes 1988. február 10. napján kelt és az I. r. alperes jogelődjéhez 1988. február 11. napján előterjesztett igénybejelentő lapon özvegyi nyugdíj és árvaellátás megállapítását kérte.

Az I. r. alperes jogelődje az 1988. március 3. napján kelt 31-03660/88/06. számú határozatával néhai ... figyelembe vett szolgálati ideje alapján a felperes részére özvegyi nyugdíjat és két kiskorú gyermeke után árvaellátást állapított meg.

A felperes részére az özvegyi nyugdíj 2001. október 20-ig került folyósításra.

Az özvegyi nyugdíj feléledésének lehetőségét elrendelő jogszabály hatálybalépésekor az alperesek jogelődjei a felperest az özvegyi nyugdíj feléledésének lehetőségéről nem tájékoztatták, mivel akkor nem álltak a felperessel jogviszonyban, ügyfélkapcsolatban, és az alperesek jogelődjeinek erre a tájékoztatásra nem volt jogszabályi kötelezettségük.

A felperes kérelme alapján a I.rendű alperes neve Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága 2016. április 28. napján a felperes számára öregségi nyugdíjat állapított meg. A felperes 2016. május 16. napján terjesztette elő özvegyi nyugdíj feléledéséhez a kérelmét- a II. r. alperes jogelődje által megküldött igénybejelentő lap kitöltésével- a II. r. alperes jogelődjénél.

A felperes kérelme alapján a II. r. alperes jogelődje a 110/224600-2/2016. számú 2016. augusztus 31. napján kelt határozatával megállapította a felperes özvegyi nyugdíj feléledésére való jogosultságát és a felperes javára elhunyt házastársa jogán megállapította a felperes özvegyi nyugdíjának összecszerűségét.

A felperes a módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. és II. r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 350.000 Ft kártérítést és ezen összegnek a 2012. augusztus 1. napjától járó mindenkor törvényes késedelmi kamatát. A felperes kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni a perköltség megfizetésére is.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperesek megsértették a tájékoztatási kötelezettséget akkor, amikor a felperest nem tájékoztatták megfelelően az özvegyi nyugdíj feléledéséről, így a felperest a megjelölt összegű kár érte.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, vitatva a felperesi kereset jogalapját.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 15.000 forint, a II.r. alperesnek 10.000 forint perköltséget, míg az államnak adóhatósági felhívásra 15.000 forint eljárási illetéket.

Ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy a perbeli jogvita elbírálására az 1959.évi IV.tv. (rPtk.) rendelkezései és a jogvitára hatályos 1997.évi LXXXI.tv. 53.§., illetve 64.§-ában foglaltak az irányadók.

Álláspontja szerint a perben vizsgálni kellett, hogy az rPtk.339.§./1/ bekezdésében meghatározott, a kártérítési felelősség konjuktív törvényi feltételei fennállanak-e, valamint, hogy a felperes az rPtk.349.§./1/ bekezdésében meghatározott jogorvoslati lehetőségét kimerítette-e.

Hangsúlyozta, a jogorvoslat kimerítése olyan előfeltétel, amely a kártérítési igény érdemi elbírálásához nélkülözhetetlen.

Az 1952.évi III.tv. (rPp.) 164.§/1/ bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket a felperesnek kellett bizonyítania.

Rögzítette, hogy a kereset akkor alapos, ha az igényérvényesítő és a közigazgatási szerv között az érvényes időszakban volt olyan közigazgatási jogviszony, illetve közigazgatási ügy folyamatban, amelyben a közigazgatási szerv közigazgatási jogkörét gyakorolta, vagy azt elmulasztotta.

Ha nem volt a közigazgatási szerv, illetve az igény érvényesítők között közigazgatási jogviszony, a kárfelelősség megállapítására nincs jogi lehetőség.

A bíróság tehát megállapította, hogy az I. r. alperes jogelődjével, illetve az I. r. alperessel a felperes nem állt közigazgatási jogviszonyban az özvegyi nyugdíj megállapítását követően 2012. április 25-ig. A 2012. április 25-ét követően folyamatban volt közigazgatási jogviszonyban az I. r. alperesnek nem volt olyan tájékoztatási kötelezettsége, amely alapján köteles lett volna tájékoztatni arról a felperest, hogy az özvegyi nyugdíjra való jogosultsága jogszabály alapján feléledt. Az özvegyi nyugdíj folyósítását követően 2016 májusáig a felperes nem állt semmilyen közigazgatási jogviszonyban a II. r. alperes jogelődjével. Akkor került ismét közigazgatási jogviszonyba, amikor az I. r. alperes megállapította a felperes öregségi nyugdíjra való jogosultságát. Ezt követően a II. r. alperes a tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget tett.

A felperes a tájékoztatást követően terjesztette elő az özvegyi nyugdíj feléledésével kapcsolatos kérelmét a II. r. alperes jogelődje által megküldött igénybejelentő lapon. A II. r. alperes megfelelően megállapította az özvegyi nyugdíjat hat hónapra visszamenőleg. Jogszabály alapján ennél hosszabb időre nem állapíthatta meg azt.

Mindezek alapján az alperesek nem sértették meg a felperes által hivatkozott tájékoztatási kötelezettséget, és a felperes keresetének a jogalapja hiányzik.

Az elsőfokú bíróság a további bizonyítás elrendelését szükségtelennek ítélte, mivel annak lefolytatása a perbeli döntés eredményét nem befolyásolta volna.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte annak megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást. Igényt tartott a felmerült perköltség megfizetésére is. Fellebbezésének indoklásául előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen és hiányosan állapította meg, mivel a felperes tekintetében nem csak 2012.évben, hanem 2015.évben is hozott az I.r. alperes határozatot.

Álláspontja szerint az ítélet indokolása hiányos, mivel az ítélet 4. oldalán nem szerepelnek az általa hivatkozott jogszabályok.

Kiemelte, az elsőfokú bíróság semmilyen jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá azon tényt, hogy a II.r. alperes jogelődje milyen alapon tájékoztatta a felperest az özvegyi nyugdíj feléledéséről, amikor erre jogszabályi kötelezettsége előadása szerint nem volt.

Hangsúlyozta, hogy a felperes részéről a rendes jogorvoslat kimerítése nem volt elvárható.

Előadta, hogy a tájékoztatási kötelezettségről a 168/1997/X.6./Korm.rendelet 65/C.§-a rendelkezik.

Kiemelte, álláspontja szerint amennyiben a nyugdíjbiztosítási igazgatás nem ad helyt az ügyfél kérelmének akkor vizsgálnia kell annak törvényes lehetőségét, hogy az érintett személy más ellátásra jogosult-e.

Az I-II.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték.

Az I.r. alperes kiemelte, hogy a 168/1997/X.6./Korm. rendelet 65/C.§-a alapján tájékoztatási kötelezettség nem terhelte az özvegyi nyugdíj feléledése tekintetében sem 2012-ben, sem 2015-ben, illetve 2016-ban.

Kiemelte, a hozzátartozói nyugellátással kapcsolatos hatáskör a II.r. alperesé, így 1998-ban meghozott határozat óta a felperessel semmiféle jogviszonyban nem állt.

2012-ben sem tartalmazott a rendelkezésre álló iratanyag utalást arra, hogy a felperes korábban özvegyi nyugdíjban részesült. A szolgálati idő, illetve az öregségi nyugdíj megállapítására irányuló eljárásban nem kell a korábbi ellátásokra vonatkozó adatokat közölni az eljáró hatósággal.

A hatóságot a felperes által hivatkozott Kormány rendelet alapján nem terheli általános tájékoztatási kötelezettség, az erre vonatkozó felperesi hivatkozás téves.

A II.r. alperes kiemelte, nincs relevanciája annak, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelménél a jogszabályi hivatkozásokat elhagyta.

A 168/1997/X.6./Korm.rendelet 65/C.§-a szerint csak a rendelkezésre álló adatok alapján kell tájékoztatást adni a fél részére.

A felperes részére a 2001.október 20.napjáig folyósított özvegyi nyugdíj esetleges feléledéséről a II.r. alperesnek kellett volna határozatot hozni. A II.r. alperes előtt 2001-2016 közötti időszakban a felperes nem volt ügyfél, részére ellátás nem került folyósításra. Amikor a II.r. alperes értesült az újabb ellátás megállapításáról értesítette a felperest és részére a megfelelő tájékoztatást megadta, illetve a formanyomtatványt elküldte.

Hangsúlyozta, nincs a II.r. alperesnek jogszabályon alapuló általános tájékoztatási kötelezettsége. Ha a felperes saját hibájából nem tájékozódik, az az alperes terhére nem értékelhető.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló eljárási adatokat az rPp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően megalapozott tényállást állapított meg, az ebből levont jogi következtetése és érdemi döntése is helytálló.

A felperes fellebbezési érvelésére figyelemmel az ítélet tábla az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a Ptké.54.§-a alapján a perbeli jogvita elbírálására az 1959.évi IV.tv. (rPtk.) 339.§./1/ bekezdése és 349.§-ában foglaltak az irányadók.

A következőkes bírói gyakorlat szerint a közigazgatási szerv jogellenes magatartása nem csak határozathozattal, hanem intézkedés elmulasztásával, tehát mulasztás esetén is megállapítható. Ez utóbbi esetben azonban mivel nincs olyan határozat, amely ellen jogorvoslattal lehet élni, a kár elhárítására irányuló jogorvoslati jog kimerítése fogalmilag kizárt. Erre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a jogorvoslat kimerítésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi (5. oldal 4. és 5. bekezdés).

Ez az indokolásbeli rész a perben értelmezhetetlen és nem is illeszkedik az érdemben kifejtett elutasító határozathoz.

Kiemeli az ítélet tábla, hogy a felperes egyetlen jogszabályhelyet sem tudott megjelölni, amely sérelmet szenvedett volna az I-II.r. alperesek eljárása nyomán. Tartalmilag hivatalból való eljárásra, kioktatásra, tájékoztatási kötelezetre hivatkozik a felperes, de ennek egyetlen jogszabályi alapját sem tudta megjelölni.

Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 1997.évi LXXXI.tv.65/C.§./1/ bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerveknek a határozat kibocsátásával egyidejűleg a rendelkezésre álló adatok alapján van tájékoztatási, kioktatási kötelezettségük. Hivatalból történő eljárás nincs. A felperes lényegében a kérelem nélküli eljárás elmaradását sérelmezi.

Az ítélet tábla a teljesség igényével rögzíti, hogy a peres iratok között (16.számon) rendelkezésre áll az özvegyi nyugdíj megszüntetésére vonatkozó 2001. évben született határozat. Ennek hátoldalán a Tájékoztatás címszó alatt annak 5.pontja rögzíti, hogy az akkor irányadó jogszabályok értelmében az özvegyi nyugdíj feléledésének intézménye hogyan alakul. Így az alperesek a tájékoztatást a felperes részére az özvegyi nyugdíj feléledéséről a fenti határozatban megadták. Amennyiben a felperes ezt követően nem tájékozódott ebben a kérdésben, úgy ez önhibának minősül, és ennek jogkövetkezményeit az alperesekre nem háríthatja át.

Mindezen indokok kiemelésével az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes pervesztes lett, ezért az ítélet tábla az rPp.78.§./1/ bekezdése értelmében őt kötelezte az I-II.r. alperesek felmerült bruttó összegű másodfokú perkiöltségének megfizetésére.

A per tárgyi illetékfeljegyzési jogos, így a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a már felhívott rPp.78.§./1/ bekezdése és az Itv.59.§./1/ bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni.

Győr, 2018.szeptember 20.

Dr.Havasiné dr.Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Molnár Andrea sk.
bíró